

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 הַנִּקְרָא זֶה, מבוואר בקבלה וחסידות שה'עמוד' הנזכר נקרא 'זה', ויִכְמוֹ
2 שְׁפָתוֹב⁴² במגילת אסתר וּבָזָה הַנְּעֵרָה בָּאָה גו', כַּמְבֹאֵר
3 בְּאַרְבָּע ב'תּוֹרָה אור' לאדמו"ר הזקן דְּבוּר־הַמַּתְחִיל הִזָּה⁴³,
4 במאמר הפותח בפסוק זה "ובזה הנערה..." שם מוסבר כי התוכן הפנימי של
5 ה'עמוד' הנזכר הוא עניין הביטול, כי
6 בכל עלייה המתעלה צריך לבטל את
7 מציאותו עד עתה, לצאת מגדרי
8 המציאות הזו ולהפוך את עצמו ל'כלי'
9 ראוי לקלוט ולקבל את המצב החדש
10 הנעלה יותר, וזהו עניין ה'עמוד' שְׁבו
11 מִתְבַּטְּלֵת הַנְּשֻׁמָּה לְגַמְרֵי
12 מִמְדַּרְגָּתָה הַקּוֹדְמָת, הַיְתָה כְּכֹר בְּגִן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן, שְׁלֵא שִׁיף בּו עֲנִיָּן
13 וּמִתְחִילָה הַתְּפִלָּוֹתָה הַתְּפִלָּוֹתָה⁴⁴. וְהַעֲנִיָּן בְּזָה, דְּהִנְּהָ, גַם קוֹדֵם הַעֲלִיָּה
14 מִמְדַּרְגָּה הַיּוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה⁴⁴, וְעַד שֶׁגַם עֲנִיָּן עֵץ
15 הַיֵּינוּ שֶׁהַתְּעֵלוֹת שֶׁלָּה בְּרִגָה
16 הַעֲלִיּוֹנָה הַיָּא בְּאוֹפֵן כּוֹז שֶׁהִיא מֵאֲבֹת
17 אֵת מִצִּיאוֹתָה הַפְּרִטִית וְנִכְלָלָת בַּה
18 (כְּמוֹ אֵשׁ שֶׁל נֹר שֶׁנִּכְלָלָת בְּשֶׁלֶחֶבֶת
19 גְּדוּלָּה).
20 וְהוֹלֵךְ וּמְבַאֵר בְּפִרְטוּת יוֹתֵר אֵת עֲנִיָּן
21 הַעֲלִיָּה מ'גן עדן התחתון' ל'גן עדן
22 הַעֲלִיּוֹן, (וְעַל־פִּיּוֹה יוֹבֵן יוֹתֵר עֲנִיָּן
23 ה'בירור' והעלייה של אוכל מתוך
24 אוכל, כמבואר לעיל):
25 וְהַעֲנִיָּן בְּזָה, דְּהִנְּה גַם קוֹדֵם
26 הַעֲלִיָּה ל'גן עדן העליון' הִיְתָה
27 כְּכֹר הַנִּשְׁמָה בְּגִן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן,
28 שֶׁהוּא אִמְנֵם 'תַּחְתּוֹן' בִּיחַס ל'גן־עֵדֶן
29 הַעֲלִיּוֹן, אֲבָל גַּם הוּא מִצֵּב נְעֵלָה בִּיּוֹתֵר
30 שְׁלֵא שִׁיף בּו עֲנִיָּן שֶׁל פְּסוּלָת, אֶלָּא כּוֹלוֹ טוֹב, וְעַד שֶׁגַם עֲנִיָּן
31 עֵץ הַדְּעַת טוֹב־וְרָע' שֶׁהִיָּה
32 בְּגִן־עֵדֶן, בְּעֵצֵם לֹא הִיָּה מִצִּיאוֹת שֶׁל
33 רַע אֲלֵא הָרִי זֶה רַק בְּאוֹפֵן
34 שְׁעַל־יְדֵי יוֹדֵהָ שֶׁל רְבוּי
35 מְדַרְגוֹת יְכוּל לְהַשְׁתַּלְשֵׁל מִזָּה
36 לְאַחַר יוֹדוֹת רְבוּת מֵאֵד עֲנִיָּן שֶׁל
37 רַע מִחוּץ לְגִן־עֵדֶן, אֶבֶל לֹא
38 שְׁבִגְנ־עֵדֶן עֲצָמוֹ יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁל
39 רַע חֶסֶד־וְשֵׁלוֹם, שְׁלֹכֵן בְּגִלָּל
40 שְׁגִן־עֵדֶן עֲצָמוֹ כּוֹלוֹ טוֹב לֹלֵא כֹל רַע
41 וְפִסּוּלָת, הִרִי כַּאֲשֶׁר אָדָם הִרְאִשׁוֹן עֵבֵר עַל רִצּוֹן הַבוּרָא שְׂצִיּוֹה
42 עֲלֵיו לֹא לֵאכּוֹל מֵעַץ הַדְּעַת וְאֶכֶל מִפְּרֵי הָעֵץ, לֹא הִיָּה יְכוּל

44 לְהַשָּׂאֵר בְּגִן־עֵדֶן וְגוֹרֵשׁ אֶל מַחוּץ לְגִן־עֵדֶן, כִּיּוֹן שְׁבִגְנ־עֵדֶן אֵינוֹ
45 סוֹכֵל עֲנִיָּן שֶׁהוּא הַפֶּךָ רִצּוֹן הַבוּרָא⁴⁵ אֲבָל כִּאֲמוֹר אֵין לְלִמּוֹד מִכֵּאֵן
46 שִׁישׁ רַע בְּגִן־עֵדֶן עֲצָמוֹ, אִפְּלוֹ בְּגִן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן, אֲלֵא כּוֹלוֹ טוֹב. וּמִזָּה
47 מֵהֵאֲמוֹר לְגַבֵּי גוּדֵל מַעֲלָתוֹ שֶׁל גִּן־עֵדֶן שֶׁהוּא טוֹב גִּמּוֹר מוֹכֵן גוּדֵל מַעֲלָת
48 הַנְּשֻׁמָּה גַם כַּאֲשֶׁר נִמְצָאָת
49 בְּגִן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן, וּבְכַפְרֵט
50 שְׁבִגְנ־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן גּוֹפֵא עֲצָמוֹ
51 יֵשׁ כְּמָה דְרָגוֹת, כְּמוֹבֵא לַעִיל, שְׁבִגְנ־עֵדֶן יֵשׁ דְּרוֹגוֹת 'אֵין קִץ'
52 (שֶׁמִּתְחַלְּקוֹת בְּאוֹפֵן כְּלָלִי ל'גן־עֵדֶן
53 הַתַּחְתּוֹן' ר'גִן־עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן) וְעַד
54 לְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיּוֹנָה שְׁבִגְנ־עֵדֶן
55 הַתַּחְתּוֹן וּבְרִגָה הַעֲלִיּוֹנָה שְׁבוּ,
56 כְּוּדָאֵי שֶׁהוּא טוֹב גִּמּוֹר נְעֵלָה מֵאֵד.
57 וְאֶף־עַל־פִּיּוֹנָה, לְמִרוֹת גוּדֵל
58 מַעֲלָתוֹ הַנִּפְלֵאָה שֶׁל גִּן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן,
59 הִנְּה קוֹדֵם שְׂעוּלָה הַנִּשְׁמָה מ'גן־
60 עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן' לְגִן־עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן
61 צָרִיף לְהִיּוֹת הַהֲלוֹף הַמַּעֲבֵר
62 דְרָף הַעֲמוּד, שְׁעַל־יְדֵי־זָה
63 מִתְבַּטְּלֵת הַנִּשְׁמָה מִמְצִיאוֹתָה
64 הַקּוֹדְמָת, וְעַד שְׁנַעֲשִׂית לְמַהוּת
65 אַחֲרָת שְׁמִתְאַיְמָה לְדַרְגָּה
66 שְׂאֵלִיָּה מִתְעַלִּית בְּגִן־עֵדֶן
67 הַעֲלִיּוֹן, וְלוֹלֵי זֹאת לֹלֵא הַמַּעֲבֵר
68 דְרָךְ הַעֲמוּד שֶׁמִּשְׁמַעוֹתוֹ הוּא הַתְּבַטּוֹת
69 וּצִיאָה מִגְּדֵרֵי הַמִּצִּיאוֹת אֵינָה
70 יְכוּלָּה לְעֵלוֹת לְגִן־עֵדֶן
71 הַעֲלִיּוֹן, אֶף־עַל־פִּי שְׁגַם
72 לְכַנִּיּוֹה נִמְצָאָת בְּדַרְגָּה
73 נַעֲלִית, שְׁלֹכֵן יְכוּלָּה לְהִיּוֹת
74 בְּגִן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן שֶׁהוּא מְקוֹם
75 נְעֵלָה בִּיּוֹתֵר, כְּמוֹבֵא לַעִיל.
76 וְהוֹלֵךְ וּמְבַאֵר בְּפִרְטוּת יוֹתֵר אֵת תּוֹכְנָה
77 וּמַהוּתָה שֶׁל הַעֲלִיָּה מ'גן־עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן'
78 ל'גן־עֵדֶן הַעֲלִיּוֹן':
79 וְהַעֲנִיָּן בְּזָה, דְּהִנְּה הַמְקוֹם
80 (הַרְחוֹבִי) שְׁבוּ נִמְצָאוֹת הַנִּשְׁמוֹת לְאַחַר
81 צִאָת הַנֶּפֶשׁ מֵהַגּוֹף גִּן־עֵדֶן נִקְרָא
82 בְּשֵׁם זֶה עַל שֵׁם הַכְּתוּב "וַיִּשְׁטַע
83 ה' אֱלֹקִים גֵּן בְּעֵדֶן"⁴⁶.
84 וְיִדְוַע⁴⁷ מֵה שְׁפָתוֹב ב'אֲדָרָא'⁴⁸ שִׁישׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת 'עֵדֶן',
85 'עֵדֶן תַּתְּאָה' ו'עֵדֶן עַלְאָה', 'עֵדֶן עַלְאָה' הוּא
86 וְיִדְוַע⁴⁷ מֵה שְׁפָתוֹב ב'אֲדָרָא'⁴⁸ שְׁבִסְפֵר הוֹוֵהר שִׁישׁ שְׁתֵּי
87 בְּחִינּוֹת 'עֵדֶן', 'עֵדֶן תַּתְּאָה' עֵדֶן תַּחְתּוֹן ו'עֵדֶן עַלְאָה' עֵדֶן עֲלִיּוֹן,
88

(42) אסתר ב, יג. (43) מג"א ק, ס"ב ואילך. וראה שם צו, א. (44) ראה גם המשך תרס"ו ע' יב ואילך. (45) ראה גם סה"מ תרס"ב ס"ע רצט. (46) בראשית ב, ח. (47) ראה ביאורה"ז להצ"צ ח"ב ס"ע תרמד ואילך. (48) אד"ז רצ, א.